

## OBSAH

Úvod . . . . .	5
----------------	---

### Hlava I

#### BOJ ZA VYTVOŘENÍ SOCIÁLNĚ-DEMOKRATICKÉ DÉLNICKÉ STRANY V RUSKU

(Léta 1883-1901)

1. Zrušení nevolnictví a rozvoj průmyslového kapitalismu v Rusku. Vznik novodobého průmyslového proletariátu. První kroky dělnického hnutí . . . . .	7
2. Narodnictví a marxismus v Rusku. Plechanov a jeho skupina „Osvobození práce“. Plechanovův boj proti narodnictví. Rozšíření marxismu v Rusku . . . . .	12
3. Počátek revoluční činnosti Leninovy. Petrohradský „Svaz boje za osvobození dělnické třídy“ . . . . .	19
4. Leninův boj proti narodnictví a „legálnímu marxismu“. Leninova idea svazku dělnické třídy a rolnictva. I sjezd sociálně-demokratické dělnické strany Ruska . . . . .	21
5. Leninův boj proti „ekonomismu“. Založení leninského listu „Jiskry“ . . . . .	24
Stručné závěry . . . . .	27

### Hlava II

#### VYTVOŘENÍ SOCIÁLNĚ-DEMOKRATICKÉ DÉLNICKÉ STRANY RUSKA. VZNIK BOLŠEVICKÉ A MENŠEVICKÉ FRAKCE VE STRANĚ

(Léta 1901-1904)

1. Vzestup revolučního hnutí v Rusku v letech 1901-1904 . . . . .	29
2. Leninův plán vybudování marxistické strany. Oportunismus „ekonomistů“. Boj „Jiskry“ za Leninův plán. Leninova kniha „Co dělat?“ Ideologické základy marxistické strany . . . . .	32
3. II. sjezd sociálně-demokratické dělnické strany Ruska. Schválení programu a organizačního řádu a založení jednotné strany. Diference na sjezdu a vznik dvou směrů ve straně: směru bolševického a menševického . . . . .	40
4. Rozbíječský postup menševiků předáků a zostření boje ve straně po II. sjezdu. Oportunismus menševiků. Leninova kniha „Krok vpřed, dva kroky vzad“. Organizační základy marxistické strany . . . . .	44
Stručné závěry . . . . .	52

### Hlava III

## MENŠEVICI A BOLŠEVICI V OBDOBÍ RUSKO-JAPONSKÉ VÁLKY A PRVNÍ RUSKÉ REVOLUCE

(Léta 1904-1907)

1. Rusko-japonská válka. Další rozmach revolučního hnutí v Rusku. Stávky v Petrohradě. Demonstrace dělnictva před Zimním palácem 9. ledna 1905. Střelba do zástupů. Počátek revoluce . . . . .	53
2. Politické stávky a demonstrace dělnictva. Narůstání revolučního hnutí rolnictva. Povstání na křižníku „Potěmkin“ . . . . .	57
3. Spory o taktiku mezi bolševiky a menševiky. III. sjezd strany. Leninova kniha „Dvě taktiky sociální demokracie v demokratické revoluci“. Základy taktiky marxistické strany . . . . .	60
4. Další vzestup revoluce. Celostátní politická stávka v říjnu 1905. Ústup carismu. Carský manifest. Vznik sovětů dělnických zástupců . . . . .	73
5. Prosinčové ozbrojené povstání. Porážka povstání. Ústup revoluce. První Státní дума. IV (slučovací) sjezd strany . . . . .	76
6. Rozehnutí I. Státní dumy. Svolání II. Státní dumy. V. sjezd strany. Rozehnutí II. Státní dumy. Příčiny porážky první ruské revoluce . . . . .	83
Stručné závěry . . . . .	88

### Hlava IV

## MENŠEVICI A BOLŠEVICI V OBDOBÍ STOLYPINSKÉ REAKCE. BOLŠEVICI SE ORGANISUJÍ V SAMOSTATNOU MARXISTICKOU STRANU

(Léta 1908-1912)

1. Stolypinská reakce. Rozklad v opozičních vrstvách inteligence. Úpadkové tendence. Přejít do části intelektuálů ze strany do tábora nepřátel marxismu a pokusy o revisi marxistické teorie. Lenin v knize „Materialismus a empiriokriticismus“ rázně odmítá revisionisty a hájí teoretické základy marxistické strany . . . . .	91
2. O dialektickém a historickém materialismu . . . . .	98
3. Bolševici a menševici v letech stolypinské reakce. Boj bolševiků proti likvidátorům a odzovistům . . . . .	124
4. Boj bolševiků proti trockismu. Srpnový protistranický blok . . . . .	127
5. Pražská konference strany roku 1912. Bolševici se organisují v samostatnou marxistickou stranu . . . . .	130
Stručné závěry . . . . .	134

### Hlava V

## STRANA BOLŠEVIKŮ V LETECH ROZMACHU DĚLNICKÉHO HNUTÍ PŘED PRVNÍ IMPERIALISTICKOU VÁLKOU

(Léta 1912-1914)

1. Rozmach revolučního hnutí v letech 1912-1914 . . . . .	136
2. Bolševický časopis „Pravda“. Bolševická skupina ve IV. Státní dumě . . . . .	139
3. Vítězství bolševiků v legálních organisacích. Další růst revolučního hnutí. Předvečer imperialistické války . . . . .	146
Stručné závěry . . . . .	148

## Hlava VI

### STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ IMPERIALISTICKÉ VÁLKY. DRUHÁ REVOLUCE V RUSKU

(Rok 1914 — březen 1917)

1. Vznik a příčiny imperialistické války . . . . .	150
2. Přejít stran II. Internacionály na stranu vlastních imperialistických vlád. Rozpadnutí se II. Internacionály na jednotlivé sociálšovinistické strany . . .	153
3. Teorie a taktika bolševické strany v otázkách války, míru a revoluce . . .	156
4. Porážka carských armád na frontě Hospodářský rozvrat. Krise carismu . . .	161
5. Únorová revoluce. Pád carismu. Ustavení sovětu dělnických a vojenských zástupců. Utvoření Prozatímní vlády. Dvojvládí . . . . .	163
<i>Stručné závěry</i> . . . . .	167

## Hlava VII

### STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ PŘÍPRAVY A PROVEDENÍ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCE

(Duben 1917 — rok 1918)

1. Situace v zemi po únorové revoluci. Strana vystupuje z ilegality a přechází k otevřené politické činnosti. Leninův příjezd do Petrohradu. Leninovy dubnové these. Strana se orientuje na přechod k socialistické revoluci . . . . .	169
2. Počátek krise Prozatímní vlády. Dubnová konference bolševické strany . . . .	174
3. Úspěchy bolševické strany v hlavním městě. Nezdar ofensivy armád Prozatímní vlády na frontě. Potlačení červencové demonstrace dělníků a vojáků . . . .	178
4. Bolševická strana se orientuje na přípravu ozbrojeného povstání. VI. sjezd strany .	182
5. Spiknutí generála Kornilova proti revoluci. Potlačení spiknutí. Přejít sovětu v Petrohradě a Moskvě na stranu bolševiků . . . . .	185
6. Říjnové povstání v Petrohradě a zatčení Prozatímní vlády. II. sjezd sovětu a utvoření sovětské vlády. Dekrety II. sjezdu sovětu o míru a půdě. Vítězství socialistické revoluce. Příčiny vítězství socialistické revoluce . . . . .	199
7. Boj bolševické strany za upevnění vlády sovětu. Brest-litovský mír. VII. sjezd strany . . . . .	198
8. Leninův plán zahájení socialistické výstavby. Výbory venkovské chudiny a zkro- cení kulactva. Vzpouza „levých“ eserů a její potlačení. V. sjezd sovětu a přijetí ústavy Ruské socialistické federativní sovětské republiky . . . . .	203
<i>Stručné závěry</i> . . . . .	206

## Hlava VIII

### STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ CIZÍ VOJENSKÉ INTERVENCE A OBČANSKÉ VÁLKY

(Léta 1918—1920)

1. Začátek cizí vojenské intervence. První období občanské války . . . . .	208
2. Válčná porážka Německa. Revoluce v Německu. Založení III. Internacionály. VIII. sjezd strany . . . . .	212

3. Zesílení intervence. Blokáda Země sovětů. Tažení Kolčaka a jeho úplná porážka. Tažení Denikina a jeho úplná porážka. Tříměsíční oddech IX sjezd strany	218
4. Útok polských panů proti Zemi sovětů. Výpad generála Wrangela. Zhroucení polského plánu. Úplné potření Wrangela. Konec intervence	222
5. Jak a proč zvítězila Země sovětů nad spojenými silami anglo-franzouzsko-japonsko-polské intervence a buržoasně-statkářsko-bělogvardějské kontrarevoluce v Rusku?	224
<i>Stručné závěry</i>	227

### *Hlava IX*

## STRANA BOLŠEVIKŮ V OBDOBÍ PŘECHODU K POKOJNÉ OBNOVĚ NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

*(Léta 1921-1925)*

1. Země sovětů po zlikvidování intervence a občanské války. Nesnáze období obnovy	229
2. Diskuse ve straně o odborech X. sjezd strany. Porážka oposice. Přechod k nové hospodářské politice (Nepu)	232
3. První výsledky nové hospodářské politiky XI. sjezd strany. Utvoření Svazu sovětských socialistických republik. Onemocnění Lenina. Leninův družstevní plán. XII. sjezd strany	238
4. Překonávání obtíží při obnově národního hospodářství. Zvýšená aktivita trockistů v souvislosti s Leninovou nemocí. Nová diskuse ve straně. Porážka trockistů; Leninova smrt. Leninská výzva. XIII. sjezd strany	244
5. Sovětský svaz ke konci období obnovy. Problém socialistického budování a vítězství socialismu v naší zemi. „Nová oposice“ Zinověva a Kameněva. XIV. sjezd strany. Kurs na socialistickou industrialisaci země	249
<i>Stručné závěry</i>	257

### *Hlava X*

## STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA SOCIALISTICKOU INDUSTRIALISACI ZEMĚ

*(Léta 1926-1929)*

1. Nesnáze v období socialistické industrialisace a jejich překonávání. Utvoření trockisticko-zinověvovského protistranického bloku. Protisovětské projevy bloku. Porážka bloku	258
2. Úspěchy socialistické industrialisace. Zpoždování se zemědělství. XV. sjezd strany. Kurs na kolektivisaci zemědělství. Rozdrcení trockisticko-zinověvovského bloku. Politické obojetnictví	263
3. Útok proti kulactvu. Bucharinovsko-rykovovská protistranická skupina. Schválení první pětiletky. Socialistické soutěžení. Počátek masového kolchozního hnutí	268
<i>Stručné závěry</i>	275

## *Hlava XI*

### STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA KOLEKTIVISACI ZEMĚDĚLSTVÍ

*(Léta 1930-1934)*

1. Mezinárodní situace v letech 1930-1934. Hospodářská krise v kapitalistických zemích. Okupace Mandžuska Japonskem. Příchod fašistů k moci v Německu. Dvě ohniska války . . . . . 277
  2. Od politiky omezování kulackých živlů k politice zlikvidování kulactva jako třídy. Boj proti překrucování politiky strany v kolchozním hnutí. Útok proti kapitalistickým živlům na celé frontě XVI. sjezd strany . . . . . 279
  3. Kurs na rekonstrukci všech odvětví národního hospodářství. Role techniky. Další růst kolchozního hnutí. Politická oddělení při strojně-traktorových stanicích. Výsledky splnění pětiletky za čtyři léta. Vítězství socialismu na celé frontě. XVII. sjezd strany . . . . . 288
  4. Bucharinovi se zvrhují v politické obojetníky. Trockističtí obojetníci se zvrhují v bělogvardějskou bandu vrahů a špiónů. Zákeřné zavraždění S. M. Kirova. Opatření strany k zvýšení ostrážitosti bolševiků . . . . . 299
- Stručné závěry* . . . . . 303

## *Hlava XII*

### STRANA BOLŠEVIKŮ V BOJI ZA DOVRŠENÍ VÝSTAVBY SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI A PROVEDENÍ NOVÉ ÚSTAVY

*(Léta 1935-1937)*

1. Mezinárodní situace v letech 1935-1937. Přejídné zmírnění hospodářské krise. Začátek nové hospodářské krise. Anexe Habeše Itálií. Německo-italská intervence ve Španělsku. Vpád Japonska do střední Číny. Počátek druhé imperialistické války . . . . . 305
  2. Další rozmach průmyslu a zemědělství v Sovětském svazu. Splnění druhé pětiletky před stanovenou lhůtou. Rekonstrukce zemědělství a dovršení kolektivisace. Význam kádrů Stachanovské hnutí. Vzestup blahobytu lidu. Vzestup kultury lidu. Síla sovětské revoluce . . . . . 309
  3. VIII. sjezd sovětů. Schválení nové ústavy Svazu sovětských socialistických republik . . . . . 315
  4. Vyhlazení zbytků bucharinovsko-trockistických špiónů, škůdců a vlastizrádců. Přípravy k volbám do Nejvyššího sovětu SSSR. Kurs strany na širokou vnitrostraníckou demokracii. Volby do Nejvyššího sovětu SSSR . . . . . 319
- ZÁVĚR* . . . . . 326